

**REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR
(ESB) nr. 316/2014**

2015/EES/23/54

frá 21. mars 2014

um beitingu 3. mgr. 101. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins gagnvart tilteknum flokkum samninga um tækniyfifærslu (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS
HEFUR,

legt réttaröryggi. Þegar unnið er að þessum markmiðum ætti að taka mið af því að einfalda þarf stjórnsýslueftirlitið og lagarammann eins og framast er unnt.

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af reglugerð ráðsins nr. 19/65/EBE frá 2. mars 1965 um beitingu 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum samninga og samstilltra aðgerða ⁽¹⁾, einkum 1. gr.,

að birtum drögum að þessari reglugerð,

að höfðu samráði við ráðgjafarnefndina um samkeppnishömlur og markaðsráðandi stöðu,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmt reglugerð nr. 19/65/EBE er framkvæmdastjórninni heimilt að beita, með reglugerð, 3. mgr. 101. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum samninga um tækniyfifærslu og samsvarandi samstilltum aðgerðum sem einungis tvö fyrirtæki eiga aðild að sem falla undir gildissvið 1. mgr. 101. gr. sáttmálans.
- 2) Framkvæmdastjórnin hefur, samkvæmt reglugerð nr. 19/65/EBE, samþykkt reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 772/2004 ⁽²⁾. Í reglugerð (EB) nr. 772/2004 eru skilgreindir þeir flokkar samninga um tækniyfifærslu sem framkvæmdastjórnin taldi að uppfylltu að jafnaði skilyrðin sem mælt er fyrir um í 3. mgr. 101. gr. sáttmálans. Í ljósi þess að reynslan af beitingu þeirrar reglugerðar, sem fellur úr gildi 30. apríl 2014, er í heildina tekið jákvæð og að teknu tilliti til frekari reynslu, sem fengist hefur síðan hún var samþykkt, er rétt að ný reglugerð verði samþykkt varðandi hópundanþágu.
- 3) Þessi reglugerð ætti að standast þau tvö skilyrði að tryggja skilvirka vernd samkeppni og að veita fyrirtækjum nægi-

- 4) Samningar um tækniyfifærslu varða veitingu leyfa fyrir tækniréttindum. Slíkir samningar stuðla alla jafna að efnahagslegri skilvirkni og eru samkeppnishvetjandi þar sem þeir geta dregið úr tvítekingu rannsókna og þróunarstarfs, aukið hvata til frumrannsókna og þróunar, hvatt til aukinnar nýsköpunar, auðveldað útbreiðslu og leitt til samkeppni á vörumarkaði.

- 5) Líkurnar á því að áhrif, er leiða til aukinnar skilvirkni og meiri samkeppni, vegi þyngra en hvers kyns samkeppnishamlandi áhrif vegna takmarkana í samningum um tækniyfifærslu ráðast af markaðsstyrk hlutaðeigandi fyrirtækja og því í hve miklum mæli þessi fyrirtæki mæta samkeppni frá öðrum fyrirtækjum, sem ráða yfir tækniáðferðum sem geta komið hver í stað annarrar eða fyrirtækjum sem framleiða staðgönguvörur.

- 6) Þessi reglugerð skal eingöngu taka til samninga um tækniyfifærslu milli leyfisveitanda og leyfishafa. Hún skal taka til slíkra samninga jafnvel þótt þeir hafi að geyma skilyrði sem gilda um fleiri en eitt stig viðskipta, t.d. með því að krefjast þess að leyfishafi komi á fót sérstöku dreifikerfi og tilgreini þær skuldbindingar sem leyfishafa er skylt eða heimilt að leggja á endurseljendur vara sem framleiddar eru samkvæmt leyfi. Hins vegar ættu slík skilyrði og skuldbindingar að vera í samræmi við þær samkeppnisreglur sem gilda um birgða- og dreifingarsamninga sem eru settir fram í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 330/2010 ⁽³⁾. Birgða- og dreifingarsamningar, sem eru gerðir milli leyfishafa og kaupenda að samningsvörum hans, ættu ekki að vera undanþegnir samkvæmt þessari reglugerð.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 93, 28.3.2014, bls. 17. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 293/2014 frá 12. desember 2014 um breytingu á XIV. viðauka (Samkeppni) við EES-samninginn, biður birtingar.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 36, 6.3.1965, bls. 533/65.

⁽²⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 772/2004 frá 7. apríl 2004 um beitingu 3. mgr. 81. gr. sáttmálans gagnvart flokkum samninga um tækniyfifærslu (Stjtið. ESB L 123, 27.4.2004, bls. 11).

⁽³⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 330/2010 frá 20. apríl 2010 um beitingu 3. mgr. 101. gr. sáttmálans um starfsemi Evrópusambandsins gagnvart flokkum lóðréttra samninga og samstilltra aðgerða (Stjtið. ESB L 102, 23.4.2010, bls. 1).

- 7) Þessi reglugerð ætti eingöngu að gilda um samninga þar sem leyfisveitandi heimilar leyfishafa og/eða einum eða fleiri undirverktökum hans að hagnýta tækniréttindin sem nýttjaleyfi nær til, hugsanlega eftir frekari rannsóknir og þróun af hálfu leyfishafa og/eða undirverktaka hans, til að framleiða vörur eða veita þjónustu. Hún ætti ekki að gilda um leyfisveitingu í tengslum við samninga um rannsóknir og þróun sem falla undir reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1217/2010 ⁽⁴⁾ eða leyfisveitingu í tengslum við samninga um sérhæfingu sem falla undir reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1218/2010 ⁽⁵⁾. Hún ætti ekki heldur að gilda um samninga sem hafa þann tilgang einan að fjölfalda og dreifa hugbúnaði sem er höfundaréttarvarinn þar sem slíkir samningar varða ekki leyfisveitingu vegna tækni til framleiðslu en líkjast fremur dreifingsamningum. Né heldur ætti hún að gilda um samninga um að koma á fót tæknisamlögum, þ.e. samninga um samnýtingu á tækniáferðum í því skyni að veita þriðju aðilum leyfi eða um samninga þar sem þessum þriðju aðilum er veitt leyfi til að nota þessa samnýttu tækni.
- 8) Að því er varðar beitingu 3. mgr. 101. gr. sáttmálans með reglugerð er ekki nauðsynlegt að skilgreina þá samninga um tækniyfirfærslu sem geta fallið undir 1. mgr. 101. gr. sáttmálans. Við mat á einstökum samningum skv. 1. mgr. 101. gr. verður að taka tillit til ýmissa þátta, einkum gerðar og þróunar viðkomandi tækni- og vörumarkaða.
- 9) Ávinningurinn af hópundanþágu, sem tekinn er upp með þessari reglugerð, skal takmarkast við þá samninga sem telja má nokkuð víst að fullnægi skilyrðum 3. mgr. 101. gr. sáttmálans. Til að njóta ávinnings og ná markmiðunum með tækniyfirfærslu ætti þessi reglugerð ekki einungis að taka til tækniyfirfærslu sem slíkrar heldur einnig annarra ákvæða í samningum um tækniyfirfærslu ef og að því marki sem þessi ákvæði tengjast beint framleiðslu eða sölu á samningsvörum.
- 10) Að því er varðar samninga um tækniyfirfærslu milli keppinauta er hægt að líta svo á að ef samanlögð hlutdeild samningsaðilanna á viðkomandi mörkuðum fer ekki yfir 20% og samningarnir fela ekki í sér tilteknar strangar samkeppnishömlur leiði þeir almennt til bættrar framleiðslu eða dreifingar og þess að neytendur fái sanngjarna hlutdeild í þeim ávinningi sem af þeim hlýst.
- 11) Að því er varðar samninga um tækniyfirfærslu milli aðila sem ekki eiga í samkeppni er hægt að líta svo á að ef hlutdeild hvers samningsaðila á viðkomandi mörkuðum fer ekki yfir 30% og samningarnir fela ekki í sér tilteknar strangar samkeppnishömlur leiði þeir almennt til bættrar framleiðslu eða dreifingar og til þess að neytendur fái sanngjarna hlutdeild í þeim ávinningi sem af þeim hlýst.
- 12) Ef farið er yfir viðeigandi viðmiðunarmörk fyrir markaðs- hlutdeild hvað varðar einn eða fleiri vöru- eða tækni- markaði ætti hópundanþágan ekki að gilda um samninginn að því er varðar viðkomandi markaði.
- 13) Ekki er hægt að gera ráð fyrir að samningar um tækniyfirfærslu falli undir gildissvið 1. mgr. 101. gr. sáttmálans ef farið er yfir þessi viðmiðunarmörk fyrir markaðshlutdeild. Til dæmis falla samningar um sérstakt nýttjaleyfi milli fyrirtækja, sem ekki eiga í samkeppni, oft utan gildissviðs 1. mgr. 101. gr. Ekki er heldur hægt að gera ráð fyrir að samningar um tækniyfirfærslu, sem falla undir gildissvið 1. mgr. 101. gr., fullnægi ekki skilyrðum um undanþágu ef farið er yfir viðmiðunarmörk markaðshlutdeildar. Hins vegar er ekki heldur hægt að gera ráð fyrir að þeir muni að jafnaði hafa í för með sér ávinning af því tagi og svo mikinn að hann vegi upp ókostina sem þeir hafa í för með sér fyrir samkeppni.
- 14) Ekki skal veita undanþágu samkvæmt þessari reglugerð fyrir samninga um tækniyfirfærslu sem fela í sér takmarkanir sem eru ekki óhjákvæmilegar til að bæta framleiðslu og dreifingu. Einkum ættu samningar um tækniyfirfærslu, sem fela í sér tilteknar strangar samkeppnishömlur, s.s. verðsamráð gagnvart þriðju aðilum, að meginreglu til ekki að falla undir hópundanþágu samkvæmt þessari reglugerð, án tillits til markaðshlutdeildar hlutaðeigandi fyrirtækja. Þegar um er að ræða slíkar alvarlegar takmarkanir ber að útiloka samninginn í heild frá hópundanþágu.
- 15) Til þess að verja hvata til nýsköpunar og réttar framkvæmdar hugverkaréttar skulu tilteknar takmarkanir útilokaðar frá ávinningi af hópundanþágu. Einkum ber að útiloka tilteknar skuldbindingar um afsal endurbóta og útiloka tilteknar skuldbindingar um afsal endurbóta og ákvæði sem ekki eru vefengd. Ef leyfissamningur hefur að geyma slíka takmörkun skal eingöngu útiloka viðkomandi takmörkun frá hópundanþágunni.

⁽⁴⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1217/2010 frá 14. desember 2010 um beitingu 3. mgr. 101. gr. sáttmálans um starfsemi Evrópusambandsins gagnvart tilteknum flokkum samninga um rannsóknir og þróun (Stjtíð. ESB L 335, 18.12.2010, bls. 36).

⁽⁵⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1218/2010 frá 14. desember 2010 um beitingu 3. mgr. 101. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins gagnvart tilteknum flokkum samninga um sérhæfingu (Stjtíð. ESB L 335, 18.12.2010, bls. 43).

- 16) Viðmiðunarmörk markaðshlutdeildar og það að undanþiggja ekki samninga um tækniyfifærslu, sem fela í sér alvarlegar samkeppnishamlandi takmarkanir og útilokaðar takmarkanir sem kveðið er á um í þessari reglugerð, munu að öðru jöfnu tryggja að þeir samningar, sem hópundanþágan gildir um, geri þátttökufyrirtækjunum ekki kleift að koma í veg fyrir samkeppni að því er varðar verulegan hluta viðkomandi vörutegunda.
- 17) Framkvæmdastjórninni er heimilt að afturkalla ávinning af þessari reglugerð skv. 1. mgr. 29. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1/2003 ⁽⁶⁾ ef hún telur að samningur, sem undanþágan sem kveðið er á um í þessari reglugerð gildir um, hafi í einhverju tilviki engu að síður áhrif sem samrýmast ekki 3. mgr. 101. gr. sáttmálans. Þetta getur einkum gerst ef dregið er úr hvötum til nýsköpunar eða aðgangur að mörkuðum er hindraður.
- 18) Samkeppnisyfirvald aðildarríkis getur afturkallað ávinning af þessari reglugerð skv. 2. mgr. 29. gr. reglugerðar (EB) nr. 1/2003 að því er varðar yfirráðasvæði þess aðildarríkis, eða hluta þess, í sérstökum tilvikum þar sem samningur, sem undanþágan sem kveðið er á um í þessari reglugerð gildir um, hefur eigi að síður áhrif sem samrýmast ekki 3. mgr. 101. gr. sáttmálans á yfirráðasvæði aðildarríkisins, eða hluta þess, þegar slíkt yfirráðasvæði hefur öll einkenni sérstaks landfræðilegs markaðar.
- 19) Til að styrkja eftirlit með samhliða netum samninga um tækniyfifærslu, sem hafa svipuð hamlandi áhrif og ná yfir meira en 50% af tilteknum markaði, getur framkvæmdastjórnin lýst því yfir að þessi reglugerð geti ekki átt við um samninga um tækniyfifærslu sem í eru tilteknar takmarkanir sem tengjast viðkomandi markaði og beita þar með 101. gr. sáttmálans að fullu á ný gagnvart slíkum samningum.
- i. einkaleyfi,
- ii. smáeinkaleyfi,
- iii. hönnunarréttur,
- iv. svæðislýsingar á hálfleiðaravörum,
- v. viðbótarvottorð um vernd vegna lyfja eða annarra vara sem gefa má slík vottorð út fyrir,
- vi. vottorð um yrkisrétt og
- vii. höfundaréttur á hugbúnaði,
- c) „samningur um tækniyfifærslu“:
- i. nytjaleyfissamningur um tækniréttindi sem tvö fyrirtæki gera með sér um framleiðslu leyfishafa og/eða undirverktaka hans, eins eða fleiri, á samningsvörum,
- ii. framsal tækniréttinda milli tveggja fyrirtækja vegna framleiðslu samningsvara þar sem framseljandi ber áfram hluta áhættunnar sem fylgir hagnýtingu tækniáðferðarinnar,
- d) „gagnkvæmur samningur“: samningur um tækniyfifærslu þar sem tvö fyrirtæki veita hvort öðru í sama samningi eða aðskildum samningum nytjaleyfi vegna tækniréttinda og þegar þessi leyfi varða tækniáðferðir í samkeppni eða hægt er að nota leyfin til þess að framleiða samkeppnisvörur,

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Skilgreiningar

1. Í reglugerð þessari er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „samningur“: samningur, ákvörðun samtaka fyrirtækja eða samstillt aðgerð,
- b) „tækniréttindi“: sérþekking (e. know-how) og meðfylgjandi réttindi eða sambland af þessu, þ.m.t. umsóknir um þessi réttindi eða umsóknir um skráningu þeirra:

- e) „samningur sem ekki er gagnkvæmur“: samningur um tækniyfifærslu þar sem eitt fyrirtæki veitir öðru fyrirtæki nytjaleyfi vegna tækniréttinda eða þegar tvö fyrirtæki veita hvort öðru slíkt leyfi en þessi leyfi varða ekki tækniáðferðir í samkeppni og ekki er hægt að nota þau til þess að framleiða samkeppnisvörur,
- f) „vara“: vara eða þjónusta, þ.m.t. bæði millistigsvörur og -þjónusta og fullunnar vörur og þjónusta,
- g) „samningsvara“: vara framleidd, beint eða óbeint, á grundvelli tækniréttinda sem nytjaleyfi nær til,
- h) „hugverkaréttur“: hugverkaréttur á sviði iðnaðar, einkum einkaleyfi og vörumerki, höfundaréttur og skyld réttindi,

⁽⁶⁾ Með hliðsjón af reglugerð ráðsins (EB) nr. 1/2003 frá 16. desember 2002 um framkvæmd samkeppnisreglna sem mælt er fyrir um í 81. og 82. gr. sáttmálans (Stjtið. EB L 1, 4.1.2003, bls. 1).

- i) „sérþekking“: safn hagnýtra upplýsinga sem eru afrakstur reynslu og tilrauna og eru:
- i. leynilegar, þ.e. ekki almennt þekktar eða aðgengilegar,
 - ii. umtalsverðar, þ.e.a.s. mikilvægar og gagnlegar vegna framleiðslu á samningsvörum, og
 - iii. sanngreindar, þ.e. lýst á nægilega skiljanlegan hátt til að unnt sé að sannreyna að sérþekkingin uppfylli skilyrði um að hún sé leynileg og umtalsverð,
- j) „viðkomandi vörumarkaður“: markaður fyrir samningsvörur og staðgönguvörur þeirra, þ.e. allar þær vörur sem kaupandi lítur svo á að séu jafngildar eða geti komið í stað annarra sakir eiginleika varanna, verðs og fyrirhugaðrar notkunar,
- k) „viðkomandi tæknimarkaður“: markaður fyrir tækniréttindi sem nytjaleyfi nær til og staðgönguvörur þeirra, þ.e. öll þau tækniréttindi sem leyfishafi lítur svo á að séu jafngild eða geti komið í stað þeirra sakir eiginleika tækniréttindanna, réttahafgreiðslna vegna þessara réttindi og fyrirhugaðrar notkunar þeirra,
- l) „viðkomandi landfræðilegur markaður“: svæði þar sem hlutaðeigandi fyrirtæki koma að framboði og eftirspurn eftir vörum eða leyfisveitingu tækniréttinda, þar sem samkeppnisskilyrði eru nægilega einsleit og sem unnt er að greina frá nærliggjandi svæðum vegna þess að samkeppnisskilyrðin eru greinilega ólík á þeim svæðum,
- m) „viðkomandi markaður“: viðkomandi markaður fyrir vörur eða tækni og viðkomandi landfræðilegur markaður á sameiginlegum grundvelli,
- n) „fyrirtæki í samkeppni“: fyrirtæki sem eiga í samkeppni á viðkomandi markaði, þ.e.:
- i. fyrirtæki í samkeppni á viðkomandi markaði þar sem veitt eru leyfi fyrir tækniréttindum, þ.e.a.s. fyrirtæki sem veita leyfi fyrir tækniréttindum í samkeppni (raunverulegir keppinautar á viðkomandi markaði),
 - ii. fyrirtæki í samkeppni á viðkomandi markaði þar sem samningsvörur eru seldar, þ.e. fyrirtæki sem eru, liggi samningur um tækniyfirfærslu ekki fyrir, bæði virk á viðkomandi markaði (mörkuðum) þar sem samningsvörurnar eru seldar (raunverulegir keppinautar á viðkomandi markaði) eða, liggi samningur um tækniyfirfærslu ekki fyrir, sem líklegt má telja, af raunhæfum ástæðum en ekki aðeins á fræðilegum grunni, að legðu út í nauðsynlegar viðbótarfjárfestingar eða annan nauðsynlegan aðlögunarkostnað, innan skamms tíma, til að bregðast við lítilli en varanlegri hækkun á hlutfallslegu verði til þess að komast inn á viðkomandi markað (markaði) (mögulegir keppinautar á viðkomandi markaði),
- o) „sérvalið dreifikerfi“: dreifikerfi þar sem leyfisveitandi skuldbindur sig til að veita leyfi til framleiðslu samningsvara, beint eða óbeint, eingöngu til leyfishafa sem valdir eru á grundvelli tiltekinna viðmiðana og þegar þessir leyfishafar skuldbinda sig til að selja ekki samningsvörur til dreifingaraðila sem eru ekki viðurkenndir á yfirráðasvæði sem er frátekið fyrir leyfisveitanda til reksturs slíks kerfis,
- p) „sérstakt nytjaleyfi“: leyfi sem veita leyfisveitandanum sjálfum hvorki heimild til að framleiða á grundvelli tækniréttinda, sem nytjaleyfið nær til, né heimild til að veita þriðju aðilum leyfi vegna tækniréttinda, sem nytjaleyfið nær til, almennt eða til tiltekinna nota eða á tilteknu yfirráðasvæði,
- q) „einkasölusvæði“: landsvæði þar sem aðeins eitt fyrirtæki hefur heimild til að framleiða samningsvörur en þar sem engu að síður mögulegt er að heimila öðrum leyfishafa að framleiða samningsvörur á því landsvæði aðeins fyrir tiltekinn viðskiptavin enda sé þetta seinna leyfi veitt til þess að skapa aðra birgðalind fyrir þann viðskiptavin,
- r) „hópur einkaviðskiptavina“: hópur viðskiptavina sem aðeins einn aðili að samningi um tækniyfirfærslu hefur heimild til að selja, með virkum hætti, samningsvörur sem framleiddar eru með tækninni sem nytjaleyfið nær til.
2. Í þessari reglugerð skal merking hugtakanna „fyrirtæki“, „leyfisveitandi“ og „leyfishafi“ ná til tengdra fyrirtækja þeirra hvers um sig.
- „Tengd fyrirtæki“:
- a) fyrirtæki þar sem aðili að samningi um tækniyfirfærslu:
 - i. ræður, með beinum eða óbeinum hætti, yfir meirihluta atkvæða eða
 - ii. getur, með beinum eða óbeinum hætti, skipað meira en helming fulltrúa hjá yfirstjórn, stjórn eða stofnunum sem eru löglegir fulltrúar fyrirtækisins eða
 - iii. hefur, með beinum eða óbeinum hætti, rétt til að stýra rekstri fyrirtækisins,

- b) fyrirtæki sem hafa, með beinum eða óbeinum hætti, einhver þau réttindi eða völd, sem um getur í a-lið, í fyrirtæki sem á aðild að samningnum um tækniyfærslu,
- c) fyrirtæki þar sem eitt fyrirtæki, sem um getur í b-lið, hefur, með beinum eða óbeinum hætti, þau réttindi eða völd sem tilgreind eru í a-lið,
- d) fyrirtæki þar sem aðili að samningi um tækniyfærslu og eitt eða fleiri fyrirtækjanna, sem um getur í a-, b- eða c-lið, eða þar sem tvö eða fleiri af síðastnefndu fyrirtækjunum hafa sameiginlega þau réttindi eða völd sem tilgreind eru í a-lið,
- e) fyrirtæki þar sem þau réttindi eða völd, sem tilgreind eru í a-lið, eru sameiginlega í höndum:
- i. aðila að samningi um tækniyfærslu eða tengdra fyrirtækja hvers þeirra um sig sem um getur í a- til d-lið eða
 - ii. eins eða fleiri aðila að samningi um tækniyfærslu eða eins eða fleiri af tengdum fyrirtækjum þeirra, sem um getur í a- til d-lið, og eins eða fleiri þriðju aðila.

2. gr.

Undanþága

1. Samkvæmt 3. mgr. 101. gr. sáttmálans og með fyrirvara um ákvæði þessarar reglugerðar gildir 1. mgr. 101 sáttmálans ekki um samninga um tækniyfærslur.
2. Undanþágan, sem kveðið er á um í 1. mgr., gildir að því marki sem slíkir samningar um tækniyfærslu innihalda samkeppnishömlur sem falla undir gildissvið 1. mgr. 101. gr. sáttmálans. Undanþágan gildir svo lengi sem tækniréttindi, sem nytjaleyfið nær til, hafa ekki fallið úr gildi, runnið út eða því lýst yfir að þau sé ógild eða, þegar um er að ræða sérþekkingu, eins lengi og sérþekkingin helst leynileg. Ef sérþekkingin verður hins vegar almennt aðgengileg fyrir tilstilli leyfishafa gildir undanþágan jafn lengi og samningurinn.
3. Undanþágan, sem kveðið er á um í 1. mgr., gildir einnig um ákvæði í samningum um tækniyfærslu sem tengjast kaupum leyfishafa á vörum eða framsali eða leyfisveitingu hugverkaréttinda eða sérþekkingar til leyfishafa ef, og að því marki, sem þessi ákvæði eru tengd beint framleiðslu eða sölu á samningsvörum.

3. gr.

Viðmiðunarmörk fyrir markaðshlutdeild

1. Þegar fyrirtækin, sem eiga aðild að samningnum, eiga í samkeppni gildir undanþágan sem kveðið er á um 2. mgr. að

því tilskildu að samanlögð markaðshlutdeild aðilanna fari ekki yfir 20% af viðkomandi markaði eða mörkuðum.

2. Þegar fyrirtækin, sem eiga aðild að samningnum, eiga ekki í samkeppni gildir undanþágan, sem kveðið er á um í 2. gr., að því tilskildu að markaðshlutdeild hvers fyrirtækis fari ekki yfir 30% af viðkomandi markaði eða mörkuðum.

4. gr.

Alvarlegar takmarkanir

1. Þegar fyrirtæki, sem eiga aðild að samningnum, eiga í samkeppni gildir undanþágan, sem kveðið er á um í 2. gr., ekki um samninga sem hafa, beint eða óbeint, einir sér eða ásamt öðrum þáttum, sem eru undir stjórn samningsaðilanna, einhver eftirtalinna markmiða:

- a) að takmarka getu samningsaðilans til að ákvarða verð sitt þegar hann selur vörur til þriðju aðila,
- b) að takmarka framleiðslu nema þegar um er að ræða takmarkanir á framleiðslu samningsvara sem lagðar eru á leyfishafa í samningi, sem ekki er gagnkvæmur, eða sem eingöngu eru lagðar á annan leyfishafann í gagnkvæmum samningi,
- c) að úthluta mörkuðum eða viðskiptavinum nema um sé að ræða:
 - i. skuldbindingu af hálfu leyfisveitanda og/eða leyfishafa í samningi, sem ekki er gagnkvæmur, um að framleiða ekki með tækniréttindum, sem nytjaleyfið nær til, á einkasölvæði sem er frátekið fyrir hinn samningsaðilann og/eða selja ekki með virkri og/eða óvirkri sölu inn á einkasölvæði eða til hóps einkaviðskiptavina sem er frátekinn fyrir hinn samningsaðilann,
 - ii. takmörkun í samningi, sem ekki er gagnkvæmur, á virkri sölu leyfishafa inn á einkasölvæði eða til hóps einkaviðskiptavina sem leyfisveitandi hefur úthlutað öðrum leyfishafa svo fremi að hinn síðarnefndi sé ekki fyrirtæki sem er í samkeppni við leyfisveitanda á þeim tíma þegar hans eigið leyfi var gefið út,
 - iii. skuldbindingu af hálfu leyfishafa til þess að framleiða samningsvörur eingöngu til eigin nota að því tilskildu að leyfishafi þurfi ekki að takmarka sig við að selja samningsvörur, á virkan eða óvirkan hátt, sem varahluti í sínar eigin vörur,
 - iv. skuldbindingu af hálfu leyfishafa í samningi, sem ekki er gagnkvæmur, um að framleiða samningsvörur eingöngu fyrir tiltekinn viðskiptavin, hafi leyfið verið veitt til þess að skapa aðra birgðalind fyrir þann viðskiptavin,

d) takmörkun á getu leyfishafa til þess að hagnýta sín eigin tækniréttindi eða takmörkun á getu samningsaðila til þess að annast rannsóknir og þróun nema slík síðari takmörkun sé óhjákvæmileg til þess að koma í veg fyrir að þriðja aðila berist vitneskja um sérþekkingu sem leyfið nær til.

2. Þegar fyrirtækin, sem eiga aðild að samningnum, eru ekki í samkeppni gildir undanþágan, sem kveðið er á um í 2. gr., ekki um samninga sem hafa, beint eða óbeint, einir sér eða ásamt öðrum þáttum, sem eru undir stjórn samningsaðilanna, einhver eftirtalinna markmiða:

a) að takmarka möguleika samningsaðila á því að ákveða söluverð sitt á vörum til þriðju aðila, með fyrirvara um möguleikann á að ákveða hámarkssöluverð eða leiðbeinandi söluverð, að því tilskildu að það jafngildi ekki föstu verði eða lágmarkssöluverði vegna þrýstings eða hvatningar frá einhverjum samningsaðilanna,

b) að takmarka á því svæði eða hjá þeim hópi viðskiptavina sem leyfishafa er heimilt að selja samningsvörurnar á óvirkan hátt, nema um sé að ræða:

i. takmörkun á óvirkri sölu inn á einkasölusvæði eða til hóps einkaviðskiptavina sem er frátekinn fyrir leyfisveitandann,

ii. skuldbindingu um að framleiða samningsvörur eingöngu til eigin nota að því tilskildu að leyfishafinn geti óhindrað selt samningsvörur á virkan og óvirkan hátt sem varahluti í sínar eigin vörur,

iii. skuldbindingu um að framleiða samningsvörur eingöngu fyrir tiltekinn viðskiptavin hafi leyfið verið veitt til þess að skapa aðra birgðalind fyrir þann viðskiptavin,

iv. takmörkun á sölu leyfishafa, sem starfar á heildsölustigi verslunar, til endanlegra notenda,

v. takmörkun á því að aðilar að sérvöldu dreifikerfi selji til dreifingaraðila sem ekki eru viðurkenndir,

c) að takmarka virka eða óvirka sölu leyfishafa, sem er þátttakandi í sérvöldu dreifikerfi á smásölustigi verslunar, til endanlegra notenda, með fyrirvara um möguleikann á að banna aðila að kerfinu að annast starfsemi sína frá starfsstöð sem hefur ekki fengið viðurkenningu.

3. Ef fyrirtækin, sem aðild eiga að samningnum, eiga ekki í samkeppni þegar samningurinn er gerður en verða fyrirtæki í samkeppni síðar gildir 2. mgr. en ekki 1. mgr. fyrir allan samningstímann nema samningnum sé síðar breytt í

veigamiklum atriðum. Breyting af þessu tagi tekur til gerðar nýs samnings um tækniyfifærslu milli samningsaðilanna sem varðar tækniréttindi sem samkeppni er um.

5. gr.

Takmarkanir sem eru útilokaðar

1. Undanþágan, sem kveðið er á um í 2. gr., gildir ekki um neina af eftirfarandi skuldbindingum sem felast í samningum um tækniyfifærslu:

a) hvers kyns beina eða óbeina skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að veita leyfisveitanda eða þriðja aðila, sem leyfisveitandi tilnefnir, sérstakt nytjaleyfi eða framselja honum, að öllu leyti eða að hluta, réttindi á eigin umbótum sem leyfishafi hefur gert eða nýjum notkunarmöguleikum sem hann hefur fundið fyrir tæknina sem leyfið nær til,

b) hvers kyns beina eða óbeina skuldbindingu af hálfu aðila um að vefengja ekki gildi hugverkaréttar sem hinn aðilinn hefur í Sambandinu, með fyrirvara um, þegar um er að ræða sérstakt nytjaleyfi, að hægt sé að slíta samningi um tækniyfifærslu ef leyfishafi vefengir gildi einna eða fleiri tækniréttinda sem nytjaleyfið nær til.

2. Ef fyrirtækin, sem eiga aðild að samningnum, eiga ekki í samkeppni gildir undanþágan, sem um getur í 2. gr., ekki um neins konar beina eða óbeina skuldbindingu sem takmarkar getu leyfishafans til að hagnýta sín eigin tækniréttindi eða sem takmarkar getu samningsaðila til að annast rannsóknir og þróun nema síðari takmörkunin sé óhjákvæmileg til að koma í veg fyrir að sérþekkingu sé ljóstrað upp við þriðju aðila.

6. gr.

Afturköllun í einstökum tilvikum

1. Framkvæmdastjórninni er heimilt að afturkalla þann ávinning, sem hlýst af þessari reglugerð, í samræmi við 1. mgr. 29. gr. reglugerðar (EB) nr. 1/2003 ef hún telur að í einhverju tilteknu tilviki hafi samningur um tækniyfifærslu, sem undanþágan sem um getur í 2. gr. þessarar reglugerðar gildir um, engu að síður áhrif sem samrýmast ekki 3. mgr. 101. gr. sáttmálans, einkum þar sem:

a) aðgengi að markaðnum er takmarkað fyrir tækniaðferðir þriðju aðila að markaðnum, t.d. vegna samlegðaráhrifa samhliða neta svipaðra hamlandi samninga sem banna leyfishöfum að nota tækniaðferðir þriðju aðila,

b) aðgengi mögulegra leyfishafa að markaðnum er takmarkað, t.d. vegna samlegðaráhrifa samhliða neta svipaðra hamlandi samninga sem banna leyfisveitendum að veita öðrum leyfishöfum nytjaleyfi eða vegna þess að eini tæknieigandinn, sem veitir leyfi fyrir viðkomandi tækniréttindum, gerir samning um sérstakt nytjaleyfi við leyfishafa sem er þegar virkur á vörumarkaði á grundvelli staðgöngutækniréttinda.

2. Ef samningar um tæknifyrfærslu, sem undanþágan í 2. gr. þessarar reglugerðar gildir um, hafa í einhverju tilteknu tilviki áhrif, sem ekki eru í samræmi við ákvæði 3. mgr. 101. gr. sáttmálans, á yfirlýðingum aðildarríkis eða hluta þess sem hefur öll einkenni sérstaks landfræðilegs markaðar er samkeppnisyfirlýðingunni í því aðildarríki heimilt að afturkalla ávinninginn af þessari reglugerð á því yfirlýðingum á grundvelli 2. mgr. 29. gr. reglugerðar (EB) nr. 1/2003, við sömu aðstæður og lýst er í 1. mgr. þessarar greinar.

7. gr.

Frávik frá beitingu þessarar reglugerðar

1. Samkvæmt 1. gr. a reglugerðar (EB) nr. 19/65/EBE getur framkvæmdastjórnin ákveðið að lýsa því yfir með reglugerð að þar sem samhlíða netkerfi svipaðra samninga um tæknifyrfærslu ná yfir meira en 50% af viðkomandi markaði skuli þessi reglugerð ekki gilda um samninga um tæknifyrfærslu sem í eru tilteknar hömlur sem varða þann markað.

2. Reglugerð skv. 1. mgr. skal ekki koma til framkvæmda fyrr en sex mánuðum eftir að hún er samþykkt.

8. gr.

Beiting viðmiðunarmarkna fyrir markaðshlutdeild

Að því er varðar beitingu viðmiðunarmarkanna fyrir markaðshlutdeild, sem mælt er fyrir um í 3. gr., skulu eftirfarandi reglur gilda:

- markaðshlutdeildin skal reiknuð á grundvelli upplýsinga um söluandvirði; ef upplýsingar um söluandvirði liggja ekki fyrir má nota mat, byggt á öðrum áreiðanlegum markaðsupplýsingum, þ.m.t. solumagn á markaði, til að ákvarða markaðshlutdeild hlutaðeigandi fyrirtækis,
- markaðshlutdeildin skal reiknuð út á grundvelli gagna frá næstliðnu almanaksári,
- markaðshlutdeild fyrirtækjanna, sem um getur í e-lið annarrar undirgreinar 2. mgr. 1. gr., skal skipt jafnt milli þeirra fyrirtækja sem hafa þau réttindi eða heimildir sem tilgreindar eru í a-lið annarrar undirgreinar 2. mgr. 1. gr.,

- markaðshlutdeild leyfisveitanda á viðkomandi markaði fyrir tækniréttindi sem nytjaleyfi nær til skal reiknuð út á grundvelli fyrirliggjandi tækniréttinda sem nytjaleyfi nær til á viðkomandi markaði (mörkuðum) (þ.e. vörumarkaði (-mörkuðum) og landfræðilegum markaði (mörkuðum)) þar sem samningsvörurnar eru seldar, þ.e. á grundvelli sölugagna sem tengjast þeim samningsvörum sem leyfisveitandi og leyfishafar hans framleiða samanlagt,
- ef markaðshlutdeildin, sem um getur í 1. eða 2. mgr. 3. gr., er ekki meiri en 20% annars vegar og 30% hins vegar, en fer síðar yfir þessi mörk, gildir undanþágan, sem kveðið er á um í 2. gr., áfram samfellt næstu tvö almanaksár á eftir því ári þegar fyrst var farið yfir 20% eða 30% markaðshlutdeild.

9. gr.

Tengsl við aðrar reglugerðir um hópundanþágur

Reglugerð þessi gildir ekki um leyfisveitingu í tengslum við samninga um rannsóknir og þróun sem falla undir gildissvið reglugerðar (ESB) nr. 1217/2010 eða leyfisveitingu í tengslum við sérhæfingarsamninga sem falla undir reglugerð (ESB) nr. 1218/2010.

10. gr.

Umbreytingartímabil

Bannið, sem mælt er fyrir um í 1. mgr. 101. gr. sáttmálans, gildir ekki á tímabilinu frá 1. maí 2014 til 30. apríl 2015 að því er varðar samninga sem hafa þegar öðlast gildi 30. apríl 2014 og uppfylla ekki skilyrðin fyrir undanþágu sem kveðið er á um í þessari reglugerð en uppfylla skilyrðin fyrir undanþágu sem kveðið er á um í reglugerð (EB) nr. 772/2004.

11. gr.

Gildistími

Reglugerð þessi öðlast gildi 1. maí 2014.

Hún fellur úr gildi 30. apríl 2026.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 21. mars 2014.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Fyrir hönd forsetans,

Joaquín ALMUNIA

varaforseti.